

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 1-сі

«БЕКТЕМІН»
Басқарма Төрағасы – Ректор м.а.
Л. Шалабаева
« 30 » 10 2025 ж.



2025-2026 оқу жылына «6В11102 – Халықаралық және ішкі туризм»
білім беру бағдарламасының

**ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БОЙЫНША КЕШЕНДІ
ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

(Туризм негіздері, Туризм менеджменті, Халықаралық туризм географиясы)
2023 жылғы қабылдау үшін


Түркістан, 2025

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

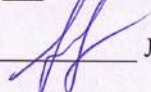
Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 2-сі

Кешенді емтихан бағдарламасы (Туризм негіздері, Туризм менеджменті, Халықаралық туризм географиясы) «6В11102 – Халықаралық және ішкі туризм» білім беру бағдарламасының негізінде құрастырылған.

Кешенді емтихан бағдарламасы «Туризм» мектебінің мәжілісінде қаралған.
«23» 10 2025 ж., № 3 хаттама

Мектеп директоры  С. Нахипбекова.

Кешенді емтихан бағдарламасы Оқу-әдістемелік кеңес мәжілісінде қаралған.
«24» 10 2025 ж., № 3 хаттама

Оқу-әдістемелік кеңес төрайымы  Л. Шалабаева.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 3-сі

МАЗМҰНЫ

1. Кешенді емтиханның мақсаты	4
2. Кешенді емтиханды өткізу тәртібі	4
3. Білім алушының білімін бағалау критерийлері мен көрсеткіштері	5
4. Кешенді емтиханға ұсынылған пәндер тізімі	6
5. Кешенді емтихан өткізілетін пәндердің мазмұны	7
5.1 Туризм негіздері	7
5.2 Туризм менеджменті	11
5.3 Халықаралық туризм географиясы	14
6. Кешенді емтихан сұрақтары	18
7. Ұсынылатын әдебиеттер	23

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 4-сі

1. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНЫНЫҢ МАҚСАТЫ

«6В11102 – Халықаралық және ішкі туризм» білім беру бағдарламасы бойынша кешенді емтиханның мақсаты түлектердің дайындық деңгейінің жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарына сәйкестігін анықтау болып табылады. Сонымен бірге түлектің теориялық білімі мен практикалық дағдылары білім беру бағдарламасына сәйкес тексеріледі.

Кешенді емтихан бітірушілердің қорытынды аттестаттауы болып табылады.

Қорытынды аттестаттаудың мақсаты жоғары білімнің білім беру бағдарламасын зерделеу аяқталғаннан кейін қол жеткізілген оқыту нәтижелерін бағалау.

2. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

Кешенді (пәнаралық) қорытынды аттестаттау емтиханы академиялық күнтізбеге сәйкес өткізіледі. Толық оқу курсы аяқтаған (кем дегенде 240 кредит игерілген) және оқу жоспарында қарастырылған барлық сертификаттау сынақтарынан сәтті өткен білім алушылар емтиханға жіберіледі.

Білім беру бағдарламасына арналған кешенді емтиханды аттестаттау комиссиясы (АК) басқарады. АК төрағасы мен комиссия құрамын Басқарма Төрағасы – Ректор бекітеді.

Білім беру бағдарламасындағы кешенді (пәнаралық) емтихан бағдарламасы білім алушыларға емтиханның өткізілетін күніне дейін бір айдан кешіктірілмей беріледі.

Білім алушының АК-ға берген жауаптарын талқылау және қорытынды бағалау жабық мәжілісте, қорытынды баға - баллдық-рейтингтік мәнде анықталады (кесте). Білім беру бағдарламасындағы кешенді (пәнаралық) емтиханның нәтижелері білім алушыларға АК-ның жабық мәжілісінен кейін дереу жеткізіледі.

Қорытынды аттестацияда «қанағаттанарлықсыз» баға алған білім алушы оқудан шығарылады. Қорытынды аттестациядан келесі оқу жылы қайтадан өтуге рұқсат беріледі.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 5-сі

3. БІЛІМ АЛУШЫНЫҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ МЕН КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Әріптік жүйедегі бағалау	Сандық эквивалент бойынша	% -дық мазмұны	Дәстүрлі жүйедегі бағалау	Бағалау критерийлерінің көрсеткіштері
1	2	3	4	5	6
1	A	4,0	95-100	өте жақсы	1. Қазіргі теорияны ескере отырып, материалды толық әрі дұрыс баяндайды; 2. Теориялық білімді практикамен байланыстырады; 3. Терминологияны еркін меңгерген; 4. Себеп-салдарлық байланыс орнатады; 5. Болжам жасай алады; 6. Қосымша сұрақтарға сенімді жауап береді.
2	A-	3,67	90-94		1. Қазіргі теорияны ескере отырып, материалды дұрыс баяндайды; 2. Жауаптарын толық айтады, өз бетінше қорытынды жасап, жалпылай алады; 3. Терминологияны жақсы меңгерген; 4. Себеп-салдарлық байланыс орнатады; 5. Қосымша сұрақтарға толық жауап береді.
3	B+	3,33	85-89	жақсы	1. Материалды жақсы жеткізеді; 2. Жауаптарды толық айтады, өз бетінше қорытынды жасап, жалпылай алады; 3. Терминологияны меңгерген; 4. Логикалық ойлау жүйесіне ие. 5. Қосымша сұрақтарға жауап береді.
4	B	3,0	80-84		1. Негізгі материалды біледі; 2. Дәлелді мысалдар келтіреді; 3. Жалпылау мен қорытынды жасайды; 4. Терминология мен баяндау логикасында дәлсіздіктерге жол береді; 5. Қосымша сұрақтарға жауап береді.
5	B-	2,67	75-79		1. Негізгі материалды біледі, бірақ жауабы жүйесіз және логикасыз; 2. Терминдерді қолдануда дәлсіздіктерге жол береді; 3. Қосымша сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 6-сі

6	C+	2,33	70-74		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тек теориялық білім негіздері бар; 2. Қорытынды жасауды және жалпылауды білмейді; 3. Терминологияны қолдана алмайды; 4. Қосымша және нақтылау сұрақтарына жауап береді.
7	C	2,0	65-69	қанағаттанарлық	<ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі материалды толық меңгермеген; 2. Логикалық ойлау жүйесіне ие емес; 3. Жауабы қысқа; 4. Қосымша сұрақтарға толық жауап бермейді.
8	C-	1,67	60-64		<ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі материалды толық меңгермеген; 2. Дәлсіздіктер жібереді, қорытынды мен жалпылау жасай алмайды; 3. Логикалық ойлау жүйесіне ие емес; 4. Қосымша сұрақтарға жауап берудегі қателіктері бар.
9	D+	1,33	55-59		<ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдың едәуір бөлігін білмейді; 2. Материалды нашар меңгерген; 3. Сұраққа жауап беру логикасын білмейді; 4. Қосымша сұрақтарға жауап беруде қиналады.
10	D	1,0	50-54		<ol style="list-style-type: none"> 1. Теория негіздерін білу және түсінуде елеулі дәлсіздіктер жібереді, түсінігінің үстірттігі материалды толық ұғынуға кедергі келтіреді, бірақ оқытушының жетелеуші сұрақтарының көмегімен дұрыс қорытынды жасай алады.
11	FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білімі жүйесіз, материалдың мәнін түсінбей баяндайды; 2. Комиссия мүшелерінің қосымша сұрақтарына жауап бере алмайды.
12	F	0,0	0-24		<ol style="list-style-type: none"> 1. Білім алушы өзінің теориялық және практикалық білімі мен дағдыларын нөлдік деңгейде көрсетті және қателіктерін түзете алмайтындығын байқатты.

4. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНҒА ҰСЫНЫЛҒАН ПӘНДЕР ТІЗІМІ

1. Туризм негіздері
2. Туризм менеджменті
3. Халықаралық туризм географиясы

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 7-сі

5. КЕШЕНДІ ЕМТИХАН ӨТКІЗІЛЕТІН ПӘНДЕРДІҢ МАЗМҰНЫ

5.1 ТУРИЗМ НЕГІЗДЕРІ

«Туризм негіздері» мақсаты – рекреациялық және туристік индустрияның негізгі ұғымдарын, сондай-ақ олардың жұмысын әртүрлі табиғи және әлеуметтік-экономикалық жағдайларда ұйымдастыру принциптерін зерттеу.

«Туризм негіздері» пәні бойынша оқыту нәтижелері:

- Туризмнің қазіргі теориясын кеңістіктік және әлеуметтік-экономикалық құбылыс ретінде сипаттау.
- Қолданыстағы нормативтік-құқықтық базаны, тұрақты туризмнің тұжырымдамасы мен принциптерін қарастыру.
- Туризм саласындағы теориялық және әдістемелік білімді практикада қолдану.

5.1.1 Рекреациялық географияның негізін қалаушы ұғымдар

Бос уақыт, оның функциясымен адам өміріндегі орны. Бос уақыттағы уақыт аралығын анықтау. Бос және рекреациялық уақыт: ұғым, арақатынас, құрылым және қызметтер. Рекреациялық іс-әрекет туралы түсінік, оның территориялық бөлінуі – күнделікті, апталық, жылдық рекреация. Демалыс адам қызметінің бөлігі ретінде. Рекреация анықтамасы адамның тұрақты жерінен тыс жердегі қызметі ретінде. Туризм рекреацияның бөлігі ретінде. Демалыс – рекреация – туризм – экскурсия ұғымдарының ара қатынасы. Ғылыми-техникалық революция, оның оң және теріс көріністері. Адамның физикалық және психикалық күшін қалпына келтіру.

5.1.2 Рекреациялық қажеттіліктер рекреациялық іс-әрекетінің кеңістіктік-уақыттық ұйымдастырылуының негізі ретінде

Рекреациялық қажеттіліктер түсінігі. Рекреациялық қажеттіліктер рекреациялық іс-әрекетінің ұйымдастырылуының негізі. Қоғамдық, топтық және жеке рекреациялық қажеттіліктердің өзара әрекеті. Рекреациялық қажеттіліктерді зерттеудің бағыттары мен әдістері. Рекреациялық қажеттіліктерді зерттеудің әлеуметтану әдістері. Рекреанттар топтарының табиғи және әлеуметтік-экономикалық рекреациялық ресурстарға, рекреациялық аудандардың типтеріне, рекреациялық әрекеттер циклдеріне, демалыс орындарының архитектуралық-жобалық құрылымының ерекшеліктерін, демалысты өткізудің активтік деңгейіне, әлеуметтік контактілердің тығыздығына қарай таңдамалары туралы түсініктер.

5.1.3 Рекреациялық қызмет әлеуметтік-экономикалық өмір салты элементі ретінде

Рекреациялық іс-әрекет - әлеуметтік-экономикалық құбылыс және халықтың өмір сүруінің элементі ретінде. Мәні, құрылымы, классификациясы. Рекреациялық іс-әрекет психоэмоциялық құбылыс ретінде. Рекреациялық іс-әрекет – территориялық рекреациялық жүйелердегі (ТРЖ) жүйе құрушы фактор негізі ретінде. Еңбек тәртібі мен демалыс тәртібінің арақатынасы. Рекреациялық іс-әрекеттегі қоғамдық функциялардың негізгі топтарының сипаттамасы. Рекреациялық іс-әрекеттердің технологиялық функциялары. Рекреациялық іс-әрекеттердің жүйелері мен циклдері. Тәуліктік, демалыс және өмірлік циклдерінің құрылысы. Рекреациялық қызмет көрсету материалды емес

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 8-сі

өндіріс сферасының саласы ретінде. Рекреациялық жүйе және территориялық рекреациялық жүйелер түсініктерінің арақатынасы: сала және мекеме. Рекреациялық сала мен туризм индустриясы. Рекреациялық саланың арнайы ерекшеліктері.

5.1.4 Рекреациялық география - қоғамдық географиялық ғылымның жаңа саласы

Рекреациялық мәселелерді зерттеулердің «географиялығы». Рекреациялық зерттеудің пәнаралық сипаты. Рекреациялық география - қоғамдық-географиялық ғылым ретінде. Объектінің анықтамасы және зерттеудің пәні және территориялық рекреациялық жүйе туралы түсініктер (В.С. Преображенский, Л.И. Мухина, Ю.А. Веденин, И.В. Зорин). Рекреациялық жүйенің антропоцентрикалық мәні. Рекреациялық географияның адам, қоғам және оның іс-әрекеті туралы білім жүйесінде алатын орны; қоғамдық, жаратылыстық, техникалық ғылым жүйелерінде алатын орны. Рекреациялық-географиялық зерттеулердің қажеттілігі. Рекреациялық географияда қолданылатын негізгі түсініктер. Рекреациялық іс-әрекеттердегі статистикалық есеп беру тәсілдері. Рекреациялық географияның міндеттері. Рекреациялық география және тәжірибе. ТРЖ, оны құрайтын жүйелер байланысы рекреациялық іс-әрекеттердің жүйелік талдауы және оған қызмет көрсету пәні ретінде. В.М. Кривошееваның және И.И.Зоринның матрицасы. ТРЖ шағын жүйелерінің нақты өзара байланыстарын талдау.

5.1.5 Рекреациялық география және туризм географиясы – қоғамдық (әлеуметтік-экономикалық) географияның салалық пәндері.

Демалыс географиясы туралы түсінік. Рекреациялық және туризм географиясын зерттеудегі объекті мен пәндегі айырмашылықтар мен ұқсастықтар. Рекреациялық география мен туризм географиясы - ұғымдарының ара қатынасы. Туризм географиясында қолданылатын негізгі түсініктер мен атау сөздер. «Туризм» және «турист» термин сөздерінің шығу тегі. Туризм және туристер туралы қазіргі көзқарастар. Туризмнің жұмыстық және концептуалдық дефинициялары. Саяхаттаушы тұлғалар және уақытша келушілер. Демалыс және туризм дамуының алғышарттары мен ресурстары және рекреациялық потенциалы туралы түсінігі. Туристік-рекреациялық ресурстардың «аттрактивтілігі». «Рекреацияның шаруашылық потенциалы», туристік территориялардың таксономиялары туралы түсінігі. Туристік инфрақұрылым және туристік шаруашылық.

5.1.6 Қазіргі туризмнің жіктелуі

Қазіргі туризмнің жіктелуі, оның күрделілігі жалпыға бірдей көзқарастардың жоқтығы. Бұл жіктеулердің маңызы. Саяхат мақсатынан шығып отырған туризм жіктелуі туралы сұрақтың талқылануы. Рекреациялық, іскерлік, діни, этикалық туризм. Жалпылық, элитарлық, коммерциялық, әлеуметтік, ұйымдасқан, өзіндік, белсенді және белсенді емес, келіктік және экологиялық туризм.

5.1.7 Территорияны рекреациялық бағалау

Демалыс пен туризм дамуының табиғи және әлеуметтік-экономикалық алғышарттары, туристік-рекреациялық ресурстарға көшу. Табиғи, әлеуметтік-экономикалық, туристік-рекреациялық ресурстар, олардың туризм дамуындағы ролі мен маңызы. Туристік-рекреациялық ресурстардың маңызды сипаттамалары. Демалыс және

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 9-сі

туризм мақсаттары үшін туристік-рекреациялық ресурстарды бағалау және жарамдылығын анықтау – туризм географиясының басты міндеттерінің бірі. Бағалау шкалалары. Табиғи рекреациялық ресурстарды бағалаудың үш негізгі түрлері: медико-биологиялық, психологиялық-эстетикалық, технологиялық. Рекреациялық ресурстардың сапалық және балдық бағалау формалары. Бағалаудың әдістемелік көрсеткіштерін өңдеу бойынша Л.И. Мухинаның жұмыстары. Ю.А. Веденин, Н.И. Мирошниченко, Е.А. Котляров, Я. Варшинскийлардың ойлары. «Тартымдылық коэффициенті (жарамдылық)». Территорияның «жиынтық туристік-рекреациялық потенциалына» баға берудегі көзқарастар.

5.1.8 Туристік территорияны аудандастыру

Тиімді ғылыми-нақтыланған туристік территорияларды аудандастырудан халық шаруашылығының саласы ретінде туризмнің территориялық ұйымдастырылуы мен әсерлі дамуының тәуелділігі. Туристік аудандастыру мақсатында бұрынғы КСРО және Ресей үшін территорияны зерттеу дамуының тарихы. Н.С. Мироненко, И.Т.Твердохлебов, Б.Н. Лиханов, В.С. Преображенский, Е.А. Котляров еңбектері. Демалыс пен туризм үшін Қазақстан территориясын аудандастыру талпыныстары. Түсініктер ара қатынасы: «рекреациялық аудан», «туристік аудан», осы түсініктердің қысқаша эволюция тарихы. Туристік аудандарға тән ерекшеліктер мен олардың құрылу механизмі. Салалық (интегралдық) әлеуметтік-экономикалық аудан ретінде туристік аудан туралы түсінік. Туристік аудандастырудың әдістері. Туристік аудандар таксономиясы.

5.1.9 Туризм анықтамасының мәні

Туризм күрделі кеңістіктік әлеуметтік-экономикалық құбылыс пен күрделі қоғамдық шаруашылық жүйесі ретінде. Отандық және шетел ғалымдарының туризм анықтамасына концептуалды және мәндік әр түрлі көзқарастары. Дүниежүзілік Туристік Ұйыммен (ДТҰ) қабылданған қазіргі туризмнің концептуалды моделі («туризм индустриясы»), оның шағын жүйелері (элементтері) және олардың бір-бірімен, сыртқы ортамен байланыстары. Туристік жүйенің жұмыс механизмін түсіндіру. Туризм индустриясы туралы түсінік. Туристік кәсіпорындар туристік қызметтерді өндіретін туризм индустрия құрамының бір бөлігі ретінде. Туроператорлар мен турагенттер, туристік кәсіпорындар мен олардың қызметінің сипаттамасы. Өндірудің материалдық және материалдық емес сферасындағы кәсіпорындар, мекемелер мен ұйымдардың жиынтығы ретінде туризм индустриясының түсінгімен, олардың туристерге арналған тауарлар мен қызметтерді өндіру, бөлу, алмастыру және тұтынуды қамтамасыз етуі. Сондай-ақ туристік-рекреациялық ресурстарды пайдалану мен игеру және туризмнің материалдық-техникалық базаларын құруды қамтамасыз етеді.

5.1.10 Туристік нарықты функциялау

Туристік сұраныс, материалды-тұрмыстық және мәдени-танымдық қызығушылықтарды қанағаттандыра алатын, әр-түрлі қызметтер және тұтыну заттары кешеніне тұтынушы сұранысының жаңа формасы ретінде. Туристік өнім туралы түсінік. Туристік сұранысқа тән ерекшеліктер. Туристік сұраныс әсерінен қалыптасатын факторлар. Туристік ұсыныс туристік құндылықтардың және көрсетілетін туристік қызметтердің жиынтығы ретінде. Туристік ұсыныстар тәуелді болатын элементтер.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 10-сі

Туристік аттрактивтілік қалыптасқан ұсыныс ретінде. Туристік нарық, оның ерекшеліктері. Туризмдегі алу-сату үдерісі.

5.1.11 Туристік шаруашылық

Туристік шаруашылық туристік ұсыныстың негізгі элементінің бірі ретінде және туристердің келуі мен кетуінде ынталандыруынан құралатын және дамитын әр түрлі секторлардың кешені ретінде. Тура және жанама туристік шаруашылық. Түнеу базасы, оның туризм дамуындағы маңызы және сипаттамасы. Тамақтану базасы, оның құрылымымен сипаты (гастрономиялық, сауда және қамтамасыз ету мекемелері). Коммуникациялық база, оның құрылымы (көліктік-коммуникациялық желісі, көлік құралдары, көлік қозғалысын ұйымдастыратын қызмет бөлімі, көлік және байланыстың техникалық базасы), сипаты. Қосымша база – туристік шаруашылықтың басты элементі ретінде, оның құрылымы мен сипаты. Туризмдегі материалдық-техникалық базаның даму мәселелері мен болашағы.

5.1.12 Туризм экономика саласы ретінде

Экономиканың саласы ретіндегі туризмнің ерекшеліктері: бір уақытта өнімнің өндірілуі мен сатылуы, туристік өнімнің бір жерде өндіріліп, пайдалануы, өндірілетін объектіге тұтынушыны қызмет көрсетілгенге дейін көлікпен тасымалдау, туристік өнімнің «өзін өзі шығаруы», тұтынылатын туристік агрегирдік ресурстардың өзіндік түрі. Туристік қызмет көрсетудің мәні мен мазмұны, ол күрделі кешенді, ұзақ мерзімді және уақыты мен орны әр түрлі өндірістің үрдісі, әр түрлі қызмет түрлері мен тауарлардың ұсынысы және сатылуы. Туризмдегі қызмет көрсету – бәсекелестік күрестегі ең күшті қару. Туристік қызмет көрсету сапасының критерийлері мен көрсеткіштері. Туристік қызмет көрсету сапасын балдық әдіспен бағалау.

5.1.13 Туризм менеджменті туралы түсінік

Туризмдегі менеджмент міндеттері. Туризмдегі менеджмент ерекшелігі: тереңге тарауы және элементтерінің өзара байланысының күрделілігі, түсініксіз және қиын өлшенетін мақсаттар, аймаққа шектелуі түрдегі әсері, клиенттер жағынан күшті әсер, қалыптасу көзінен ажырамайтындығынан тұратын туристік өнімнің ерекшелігі, туристік өнімнің сыртқы әсері, туристік сұраныстың ерекшелігі (сезіну мен сақталуға мүмкін еместігі, туристік қызметті тұтынушылардың әртүрлілігі, елдегі қоғамдық факторлардың жоғарғы маңыздылығы), туристік қызметтің кешенділігі, туризмнің маусымдылығы. Кез келген туристік мекемені басқарудағы төрт осыған негізделген ерекшеліктер. Туристік фирмалардың мақсаты мен стратегиясы. Мақсаттың үш түрі: экономикалық, фирмалық, әлеуметтік. Құрылым туристік ұйымның маңызды элементі ретінде, ұйымдастыру құрылымдарының түрі. Инновациялық құрылым туралы түсінік.

5.1.14 Туризм маркетингі туралы түсінік

Х. Криппендорф және туризм маркетингі. Туризм маркетингі бұл туристік мекеменің іс-әрекетінің жүйелі түрде өзгеруі және координациясы, сонымен қатар туризм облысындағы жеке және мемлекеттік саясат. Туристік өнімнің ерекшеліктері мен анықталатын туристік маркетингтің ерекшелігі, туристік қызметті тұтынушы және оны өндірушінің арнайы ерекшеліктері. Туристік сұраныстың икемділігінің конъюктураға,

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 11-сі

табысқа, білім деңгейіне, бағаға, жарнамаға және тағы басқа факторларға тәуелділігі. Туристік маркетинг-бағдарламалары. Туристік маркетингтің стратегиялық мәні.

5.1.15 Халықаралық туризм сыртқы экономикалық қатынастардың түрі ретінде

Халықаралық туризмнің арнайы ерекшеліктері, ішкі туризмнен айырмашылығы. Шетелдік туризмнің елдердің экономикалық дамуына әсері. Халықаралық туризмнің негізгі факторлары мен шарттары. Халықаралық туризмнің статистикасы. Халықаралық туризм дамуының қазіргі тенденциялары және әлемдік туристік ағымдардың географиясы. Халықаралық туристік ұйымдар және туризм дамуындағы олардың ролі.

5.2. ТУРИЗМ МЕНЕДЖМЕНТІ

«Туризм менеджменті» пәнінің мақсаты – туризм кәсіпорнын басқаруда, оның қызметінің тиімділігін арттыру үшін студенттерде теориялық білім мен практикалық дағдылар жүйесін қалыптастыру.

«Туризм менеджменті» пәні бойынша оқыту нәтижелері:

– Менеджмент функцияларының мәні мен өзара байланысы, ұйымдық құрылымдар, туристік индустриядағы басқарудың принциптері, әдістері, жүйесінің дамуы мен ерекшеліктерін қарастыру.

– Туризм және қонақжайлылық ұйымдарының қызметін жоспарлау, туристік нарықтағы тұтынушылық мотивацияны басқару мәселелері, ұйымдардың бәсекелестік артықшылықтарға қол жеткізу тәсілдері және туризм индустриясы кәсіпорындарының экономикалық қауіпсіз қызметінің стратегиясын түсіндіру.

– Туристік индустриядағы ұйымдастырушылық құрылымдар және басқару әдістері қарастыру.

– Басқару шешімдерінің жіктелік түрлерін, шешімді қабылдау тәсілдерін, басқару шешімдерінің ерекшеліктерін анықтау.

5.2.1 Менеджмент жүйесінің дамуы және оның туристік индустриядағы ерекшеліктері

Менеджмент түсінігі. «Менеджмент» ұғымын анықтаудың негізгі тәсілдері. Менеджмент қызмет түрі (функциясы) ретінде. Менеджмент ғылым ретінде. Менеджмент академиялық пән ретінде. Менеджменттің мәні мен ролін анықтау тәсілдері. «Туристік индустрия» түсінігі. Менеджмент жүйесі мен ғылыми басқару мектебінің эволюциясы. Басқару мектептері.

5.2.2 Менеджменттің заманауи тәсілдері

«Жүйе» терминінің анықтамалары. Менеджменттегі жүйелік тәсіл. Процестік тәсіл. Басқарудағы ситуациялық тәсіл. Ұйымның ашық жүйе ретіндегі моделі. Жүйелік және ситуациялық тәсілдердің ерекшеліктері.

5.2.3 Басқарушылық шешімдерді әзірлеу

Басқару шешімдерінің түрлері. Басқару шешімдерін әзірлеу процесінің технологиясы. Туристік индустрияда қызметті бақылау және үйлестіру. Интуитивті шешімдер. Пайымдауға негізделген шешімдер. Ұтымды шешімдер. Туристік индустрияда

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 12-сі

басқару шешімдерінің жіктелу белгілері . Басқарушылық шешімдерді әзірлеу процесі кезеңдері. Басқарушылық шешімдер қабылдаудың тұжырымдамалық моделінің негізіндегі тұжырымдар. Шетелдік ұйымдарда басқару шешімдерін қабылдауда қолданылатын тәсілдер мен модельдер. Шешім қабылдау кезіндегі ерекше жағдайлар. Басқарушылық шешімдер қабылдаудағы қателіктер. Үйлестіру қызметі. Ұйымның субъектілері мен басқару объектілерінің бірлескен қызметін іске асырудың, үйлестірудің және реттеудің негізгі принциптері.

5.2.4 Туристік индустриядағы басқару әдістері мен стильдері

Басқару әдістері. Басқарудың экономикалық әдістері. Материалдық мотивация түрлері. Басқарудың ұйымдастырушылық және әкімшілік әдістері. Басқарудың әлеуметтік-психологиялық әдістері. Топтық жұмыс әдістері. Ұйымның қаржылық жағдайы; Тұтынушылар ұйымдар және өткізу нарықтары; Ішкі бизнес-процестер; Ұйымның және оның қызметкерлерінің дамуы. Туризм индустриясы ұйымдарындағы кірістерді басқарудың Жеке мүмкін тәсілдері. Басқару стильдері. Көшбасшылық стильдер. Авторитарлық стиль. Демократиялық стиль.

5.2.5 Туристік индустриядағы билік, ықпал, көшбасшылық

Туристік индустриядағы билік пен ықпал ету нысандары. Көшбасшылық теориясын қолданудың жалпы мәселелері. Биліктің жеке негізі. Анықтамалық билік. Басшының сараптамалық күші. Заңды билік. Ақпараттың күші. Билікке деген қажеттілік. Биліктің ұйымдастырушылық негізі. Әріптестік ықпал ету нысандары. Серіктестік ықпалдың негізгі тәсілі. Көшбасшы. Көшбасшылық қабілеттері. Көшбасшылықтың тиімділігін анықтайтын белгілер, дағдылар. Көшбасшылық қасиеттер жиынтығы. Мінез-құлық тәсілі. Туризм индустриясындағы көшбасшылық мәселелері.

5.2.6 Туристік индустриядағы менеджмент функциялары

Басқару функцияларының мәні. Туризм саласындағы жоспарлау қызметтері. Туризм саласындағы қызметті ұйымдастыру. Туристік индустрияны ұйымдастыру деңгейі. Болжам. Болжау. И.Г. Мельникова ұсынған Болжам түрлерінің классификациясы. Болжамды әзірлеу кезеңдері. Туристік индустрия ұйымдарының қызметін жоспарлаудың өзіндік ерекшеліктері. Туризм индустриясын ұйымдастыруды жоспарлаудың негізгі міндеттері. Жоспарлау әдістері. Жоспар жүйесінің негізгі мақсаты. Ұйымдастыру. Басқарудың ұйымдық құрылымы. Халықаралық деңгейде туристік индустрияны басқаруды ұйымдастырудың үш моделі.

5.2.7 Туристік кәсіпорын қызметінің ұйымдық-құқықтық негіздері

Туристік кәсіпорын шаруашылық жүргізуші субъект ретінде. Туристік кәсіпорынның микро және макроортасының сипаттамасы. Туристік кәсіпорынның миссиясы мен мақсаттарын анықтау. Туристік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанын тандауды анықтайтын факторлар

Құрылтай құжаттарын әзірлеу, кәсіпорынды мемлекеттік тіркеу және ұйымдастырушылық рәсімдеу. Туристік кәсіпорынның кеңесіне және қызметкерлеріне қойылатын талаптар. Туристік кәсіпорынның қызметін тоқтату.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 13-сі

5.2.8 Турды қалыптастыру, жылжыту және іске асыру

Турды жобалау және оның мәні, маңыздылығы. Турды қалыптастыру процесі. Жылжыту іс-шараларын жоспарлау ерекшеліктері. Турды жүзеге асыруды ұйымдастыру. Туроперейтингті бақылау және бағалау.

5.2.9 Туризмдегі келісім-шарттық қатынастар

Туристік ұйым мен тасымалдаушы арасындағы қатынастар. Әр түрлі туристік ұйымдар арасындағы қатынастар Туроператор мен қонақ үйлер арасындағы қатынастар (басқа орналастыру құралдары). Туроператорлар мен сақтандыру компаниялары арасындағы қатынастар. Туроператор мен оның серіктестері - қызметтердің жекелеген түрлерінің тікелей орындаушылары арасындағы өзге де қатынастар. Туристік ұйым мен турист арасындағы қарым-қатынас. Құқықтық актілер. Туризм саласындағы шарттар жүйесі. Туристік қызмет субъектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған шарттар (сақтандыру шарты, ақылы күзет қызметтерін көрсету шарты).

5.2.10 Туристік индустрия кәсіпорындарының стратегиясы және тактикасы, өндірістік бағдарлама

Туристік индустрия кәсіпорындарындағы стратегиялық басқарудың мәні мен жалпы схемасы. Туристік индустриядағы қызметті стратегиялық талдау. Туристік индустрия кәсіпорындары пайдаланатын стратегиялар. Ұйымның өндірістік бағдарламасы. Өндірістік бағдарламаны жоспарлау. Туристік индустрия ұйымдарындағы стратегиялық талдаудың анықтамасы, объектісі, субъектісі, нысанасы, мақсаттары мен міндеттері. Франчайзинг стратегиялары.

5.2.11 Туристік индустрия ұйымдарында персоналды басқару

Туристік индустрия ұйымдарының менеджмент жүйесіндегі персоналды басқарудың ішкі жүйесінің рөлі. Туристік индустрия кәсіпорындарының персоналды басқарудың негізгі функциялары. Персоналды басқарудың ішкі жүйесінің терминологиясы мен құрамы. Кадр саясаты және персоналды басқару стратегиясы. Кадрлық әлеует. Еңбек нарығын талдау.

5.2.12 Туристік қызметтер нарығы және туристік қызметтерді тұтынушының мінез-құлық ерекшеліктері

Туристік қызметтер нарығында тұтынушылық мотивацияны басқару. Туристік қызметтер нарығында тұтынушылық мотивацияны қалыптастыру факторлары. Туризм түрлерінің жіктелуі. Туристік және рекреациялық ресурстар. Туристік-экскурсиялық ресурстар. Туристік қызметтер ерекшеліктері. Туристік қызмет көрсетудің мәні мен мазмұны.

5.2.13 Туризм менеджментінің шетелдік тәжірибесі

Сервистік экономика жағдайындағы басқару. Турфирмаларда басқаруды ұйымдастыру.

Қонақ үйлердегі менеджментті ұйымдастыру. Туризм индустриясындағы желілік бизнестің ерекшеліктері. Туризм индустриясындағы басқарушы компаниялар.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 14-сі

5.2.14 Қонақ үй персоналын басқару

Қызмет көрсету саласын ұйымдастырудағы адамның рөлі. Қонақ үй персоналын басқару. Қонақжайлылық саласындағы кәсіби басқарушы-менеджерлерге қойылатын заманауи талаптар. Қонақ үй персоналын басқарудағы және ынталандырудағы коммуникациялар. Жанжалдарды басқару.

5.2.15 Қонақ үй қауіпсіздігін басқару

Туризмдегі «қауіпсіздік» түсінігі. Қонақ үй қауіпсіздігі жүйесін құрудың негізгі принциптері. Қонақ үй бөлмелеріндегі ұрлық пен вандализмнің алдын-алу әдістері. Туроператорлар мен турагенттердің қызметінде қауіпсіздік техникасы жөніндегі нормалар, ережелер. Манилдық декларация. Инженерлік қызметтің техникалық бөлімшелері.

5.3 ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТУРИЗМ ГЕОГРАФИЯСЫ

«Халықаралық туризм географиясы» пәнінің мақсаты - студенттерге халықаралық туризмнің негізгі түсініктері, зерттеу әдістері, дүниежүзінің ірі туристік аймақтары мен орталықтарында халықаралық туризмнің даму ерекшеліктері, қазіргі жағдайы мен даму болашағы түйінді мәселелері туралы теориялық және эмпирикалық білім негіздерін меңгерту, алған білімдерін когнитивті және коммуникативті қызметінде іс жүзінде пайдалану, зерттеу дағдыларын қалыптастыру.

Халықаралық туризм географиясы пәнін оқытудың міндеттері:

- халықаралық туризм географиясының негізгі түсініктері, зерттеу әдістері, дүниежүзілік туристік қызметкөрсету нарықының даму үдерістері жөнінде теориялық білім негіздерін меңгерту;
- халықаралық туризмнің әлеуметтік-экономикалық маңызы мен оны дамытуға әсер ететін факторлар туралы түсініктерді қалыптастыру;
- аймақтар мен елдер бойынша туристік ағынның құрылымы мен кеңістіктік ерекшеліктерін айқындайтын білім негіздерін меңгертіп, талдау, жинақтау өз ой қорытындыларын шығару дағдыларын қалыптастыру;
- туристік қажеттілік пен сұраныстың мәні, әсер ететін факторлар, халықаралық туризмнің әр түрлі нышандарында қолданатын туристік қызметкөрсетудің ерекшеліктері мен мазмұны жайлы түсініктерді меңгерту;
- туристік ағындарға статистикалық талдау жасау арқылы қарқынын анықтау, белгілі бір ел мен аймақтың ерекшеліктерін ескере отырып халықаралық турлардың бағдарламалары мен бағыттарын құрудың тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру.

5.3.1 Халықаралық туризм: анықтамасы, негізгі ұғымдары, терминологиясы

Халықаралық туризм географиясының зерттейтін нысандары мен зерттеу әдістері. Басқа ғылымдармен байланысы, Халықаралық туризмнің негізгі түсініктері географиясының әлеуметтік-экономикалық маңызы. Туризмді экономикалық өрлеу мен даму факторы ретінде. Халықаралық туризмнің табиғи қорларын рекреациялық бағалау. Халықаралық туризмнің оқытарын пәні, ғылыми және қолданбалы зерттеу әдістері. Ғылыми абстракция, статистикалық әдістері, әлеуметтік-психологиялық және тарихи әдіс. Халықаралық туризм географиясының салалық құрамы. Туристік қызмет түрлерін жіктеу. Ішкі туризм географиясы түсінігі. Туризм түрлері және туристік нысандардың жіктелуі.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 15-сі

5.3.2 Халықаралық туризмнің негізгі түсініктері мен рәсімдеудің түрлері, терминологиясы.

Дүниежүзінің туристік ағындардың маңызды аймақтары. Халықаралық туризмнің қазіргі жағдайы және экономикалық маңызы. Халықаралық туристік саяхаттардың негізгі ережелері мен туристік рәсімдеу (формальдық). Туристік импорт пен туристік экспорт, туристік нарық түсініктерінің мәні мен мазмұны, дүниежүзінің туристік ағындардың маңызды аймақтары. Халықаралық туристік саяхаттардың негізгі ережелері мен туристік рәсімдеу (формальдық). Кедендік рәсімдеу. Қаржылық рәсімдеу. Медициналық-санитарлық рәсімдеу. Туристік импорт пен туристік экспорт, туристік нарық түсініктерінің мәні мен мазмұны. Туризмдегі инвестициялар. Қызмет көрсету саудасы туралы бас келісім. Туристік индустрия.

5.3.3 Халықаралық туризмнің дамуының негізгі факторлары

Халықаралық туризмнің дамуына әсерететін табиғи-географиялық, тарихи-мәдени және экономикалық факторлар. Халықаралық туризмнің дамуына әсерететін әлеуметтік және демографиялық факторлар. Халықаралық туризмнің дамуына әсерететін факторлар мен жағдайлар, саяси-құқықтық факторлар. Ғылым мен техниканың дамуы. Жаһандану. Экологиялық факторлар туризмге әсері. Туризмді ламытулы шектейтін факторға радиоактивтік, химиялық және басқада түрлермен ластанған аймақтар. Туризмнің маусымдық факторлар туризм дамуына әсері. Халықаралық туризмнің дамуына әсерететін табиғи-географиялық, тарихи-мәдени және экономикалық факторлар. Географиялық орны факторлары. Қаржылық факторлар.

5.3.4 Халықаралық туризм статистикасы

Туристік шығынды, кіріспен, халықаралық туризм төлемдерінің негізгі түрлерін есептеу әдістері, Халықаралық туризм шығындарды мен кірістерін есептеу әдістері: Таңдап тексеру әдісі, күнделік әдісі. Туристік шығын құрамын анықтаудың маңызы. Сапар кезіндегі шығындары, Сапардан кейінгі шығындар. Халықаралық туризм төлемдері. Халықаралық туризм төлемдерінің негізгі түрлерін есептеу әдістері. Халықаралық тасымалдау. Туристік белсенділіктің негізгі ағындарының статистикасы. Туристік келудің, кетудің қарқындылығын анықтауға салыстырмалы көрсеткіштер. Туризмде теріс сальдо есептеу қажеттілігі. Туристік табыс пен шығынның статистикасының қажеттілігі. Статистикалық бақылаудың банктік әдісі. Статистикалық бақылаудың іріктеп тексеру әдісі.

5.3.5 Туристік ағымдар географиясы

Халықаралық туризм ағынындағы қазіргі өзгерістер мен негізгі үдерістер Еуропадағы шығу және кіру туризмнің дамуы Қазіргі кезеңдегі туризм ағынының құрылымын талдау. Туризм мен саяхаттың бәсекелестікке қабілетінің. Негізгі міндеті белгілі бір елде туризмді тартымды ететін факторлар мен саяси әрекеттерді өлшеу. Туризм саласындағы құрамдасу. Дүниежүзіндегі халықаралық туристік келудің көрсеткіштері. Халықаралық туризмдік ағынның даму қарқынының болжамы. Ұлттық Туристік ұйымның XXI ғ. таяу онжылдығындағы басты бағыттары.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 16-сі

5.3.6 Халықаралық туристік сұраныс географиясы

Туристік сұраныстың мәні. Туристік сұраныстың сипаты және оның бизнестегі алатын орыны. Туристік нарықтың жағдайын зерттеу әдістері. Қажеттілік, уәж, мотив және ынталандыру қажеттілігі. Күнделікті қарапайымнан бастап біршама күрделі ең жоғарғы қажеттіліктерің біріктіретін белгілі бір ұйымдасқан сатылы (иерархиялық жүйе (пирамида) түзеді. А. Маслоудың пікірі бойынша физиологиялық қажеттілікті өтеу адамның өзін өзі сақтауға деген қажеттіліктің белсенділігі артады. Әлеуметтік қажеттіліктер асоциацияларға кіру, әр түрлі одақтарға қатысу, клубтарға мүше болу, достық қарым-қатынас орнату жолымен жүзеге асырылады. «Бос уақытты пайдалану» пирамидасында төменгі екі сатысы рекреациялық тұтынушылар үшін базалық болып табылатын босаңсу мнө қозу өзіне назар аудартады. Туризмдегі тұтынушылар таңдауы. Жеке тұлғаның таңдау шкалыларының бір-бірінен бірқатар айырмашылықтары болады.

5.3.7 Халықаралық туризмнің қазіргі даму тенденциялары

Дүниежүзілік туристік ұйымдар және олардың туризмнің дамуындағы рөлі. Дүниежүзілік туристік ұйым (ДТҰ). Халықаралық турзм дамуындағы қазіргі кезеңдегі жаңа бетбұрыстар. Халықаралық туристірге қызмет көрсету саласындағы сапалық өзгерістер. Қазіргі кезеңдегі халықаралық туризм нарығындағы өзгерістер мен даму үдерістері. Туристік трендтер, яғни туристік ағынның динамикалық бағасы және оған байланысты туристік нарықта туған өзгерістерді зерттеумен әртүрлі ұйымдардың мамандары айналысады. Халықаралық туристірге қызмет көрсету саласындағы сапалық өзгерістер. Қазіргі кезеңдегі халықаралық туризм нарығындағы өзгерістер мен даму үдерістері.

5.3.8 Туристік елтану. Солтүстік және Батыс Еуропа

Еуропа елдерінің рекреациялық-географиялық жағдайы, өңірдегі туризмді дамытудың негізгі алғышарттары, негізгі туристік орталықтары. Батыс Еуропа елдерінің табиғи рекреациялық ресурстарының туризм дамуына әсері. Батыс Еуропа елдерінің мәдени-тарихи рекреациялық ресурстары.

Солтүстік Европадағы табиғи климаттық жағдайына байланысты туризм даму ерекшеліктері. Францияның негізгі туристік-рекреациялық аудандары, Испания туризм орталықтары мен халықаралық туристер ағыны. Ұлыбританияның туризм индустриясы саласын дамыту бағыттары мен туристік-рекреациялық аудандарының ерекшеліктері. Еуропа елдерінің туризмді дамытудың әлеуметтік-экономикалық алғышарттары. Еуропа елдерінің туристік орталықтар мен курорттарын атаңыз, басты ерекшеліктері. Еуропа елдерінің туризмді дамыту және ұйымдастыру тарихының ерекшеліктері. Батыс Еуропа елдерінің туристік ағымдары және оның туризм экономикасындағы орны. Францияның туризм орталықтары мен халықаралық туристер ағыны. Герман федеративті республикасында халықаралық туризмнің даму ерекшеліктері. Ұлыбританияның маңызды туризм орталықтары.

5.3.9 Туристік елтану. Оңтүстік және Шығыс Еуропа

Оңтүстік Европаның туризм дамуындағы табиғи-климаттық ресурстары Шығыс Еуропа туристік аймағының туризм даму ерекшеліктері. Оңтүстік Еуропа елдерінің табиғи рекреациялық ресурстарының туризм дамуына әсері. Оңтүстік Еуропа елдерінің мәдени-тарихи рекреациялық ресурстары. Солтүстік Еуропа елдерінің туризмді дамытудың

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 IUTA INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 17-сі

ерекшеліктері. Еуропаның Жерорта теңізі жағалайндағы курорттық демалыс орындар ерекшелігі. Солтүстік Еуропа елдерінің туристік орталықтар мен курорттарын басты ерекшеліктері. Италия мен Испанияның туристік нысандары мен маңызды орталықтары. Шығыс Еуропаның емдік туризм даму үдерістері.

5.3.10 Туристік елтану. Америка елдерінің туризм мен демалыс аймақтары

Солтүстік Америка елдерінің табиғи рекреациялық ресурстары. Оңтүстік Америка елдерінің туризмді дамытудың әлеуметтік-экономикалық алғышарттары. Солтүстік Америка елдерінің мәдени-тарихи рекреациялық ресурстары. Солтүстік Америка елдерінің туристік орталықтар мен курорттарының басты ерекшеліктері. Солтүстік Америка елдерінің туристік ағымдары. Оңтүстік Америка елдерінің неізгі туристік табиғи рекреациялық ресурстары. Оңтүстік Америка елдерінің мәдени-тарихи рекреациялық ресурстары. Оңтүстік Америка елдерінің туристік орталықтар мен курорттарын басты ерекшеліктері. Солтүстік Американың туристік субаймағына кіретін елдер. АҚШ маңызды туризм орталықтарының ерекшеліктері. Канаданың туризм орталықтары. Мексиканың туристік-рекреациялық ресурстары. Бразилия Аргентинадағы туризм орталықтары.

5.3.11 Туристік елтану. Азия – Тынық мұхиттық аймақ

Азия – Тынық мұхиттық аймағының табиғи климаты ерешеліктері. Азия – Тынық мұхиттық аймағының кәзіргі даму ерекшеліктері. Дүниежүзілік туристік ұйым (ЮНВТО) әлемнің 5 туристік макроөңірлеріне бөлунегізі. UNWTO Азия-Тынық мұхиты макрорегион 4 мезораймаққа бөлінген олардың бір бірінен ерекшелігі. Азия-Тынық мұхиты аймағындағы халықаралық туризмнің дамуына әсер ететін факторлар (оң және теріс). Азия-Тынық мұхиты аймағы ең қарқынды дамып келе жатқан макроөңір болып табылады. Азия – Тынық мұхиттық аймақ елдер үшін туризм саясатының негізгі бағыттары. Шығыс Азия елдерінің рекреациялық-географиялық жағдайы, өңірдегі туризмді дамытудың негізгі алғышарттары, негізгі туристік орталықтар. Солтүстік-Шығыс Азия – халықаралық туризмді дамыту орталығы ретінде. Қытайдың экономикалық реформаларында халықаралық туризмді белсенді дамыту саясаты. Оңтүстік-Шығыс Азия – туризмнің қарқынды дамыған аймағы.

5.3.12 Туристік елтану. Оңтүстік-Батыс Азия

Таяу және Таяу Шығыс Азия елдері және туризмнің дамуына әсер ететін факторлары. Оңтүстік-Батыс Азия макроөңірдегі діни туризмнің дамуының негіздері.

Таяу Шығыс аймағының діни қажылық орталықтары және олардың туризм дамуындағы орны. Аймақта жағажай, танымдық туризмді дамыту негізі. Оңтүстік-Батыс Азияда туризмді дамытудың негізгі көрсеткіштері бойынша макроөңірдегі жетекші елдер. Таяу Шығыстағы саяси тұрақсыздық және халықаралық туристік алмасудың құлдырауына әсері.

Таяу Шығыс аймақтағы туризмнің даму тарихы және алғы шарттары. Таяу Шығыс макроөңірдің туристік әлеуетінің ерекшеліктері және туристік әлеует құраушыларының аймақ ішілік айырмашылықтары. Таяу Шығыс аймақтың халықаралық туристік нарықтағы орны: аймақтың әлемдік туристік ағындардағы үлесі және туристік индустриядан түсетін валюталық түсімдер.

5.3.13 Туристік елтану. Оңтүстік Азия

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 18-сі

Оңтүстік Азияның туристік рекреациялық аймақтарының ерекшеліктері. Оңтүстік Азияның макрорегионының құрамындағы елдер. Оңтүстік Азия аймағының халықаралық туристік нарықтағы орны. Оңтүстік Азияның туризм дамуындағы табиғи –климаттық және мәдени-тарихи факторлардың әсері.

Оңтүстік Азия аймағының діни қажылық орталықтары және оларды туризм дамуындағы орны. Үндістан Республикасының туризм дамуына әсер ететін тарихи и табиғи рекреациялық ресурстары. Үндістанның ірі туристік-рекреациялық аудандары. Шри-Ланка мемлекетінің туризм ресурстары және оның туризм әлеуеті. Малдив аралдарында туризмнің даму ерекшеліктері. Бангладеш және Пакистан мемлекеттерінің туризм орталықтары.

5.3.14 Туристік елтану. Африканың ірі туристік аудандары мен орталықтары

Африканы туристік аудандастыру ерекшеліктері. Африка макрорегионының құрамы. Африканың туризм мен рекреациялық дамуының біркелкі еместігі. Аймақтағы халықаралық туризмнің дамуына әсер ететін факторлар (оң және теріс). Африка макрорегионындағы туризмнің даму тарихы мен сипаттамасы. Макроөңірдің туристік әлеуеті және оның аймақшілік айырмашылықтары. Африка макрорегионының халықаралық туристік нарықтағы орны: макроөңірдің әлемдік туристік ағындағы үлесі және туризмнен түсетін валюталық түсім. Мезорегиондардың (субрегиондардың) типологиясы болінуі әсер ететін факторлар. Солтүстік Африка – күрделі тартымдылық мезорегионы. Батыс және Орталық Африка – Африканың ең аз дамыған туристік аймақтары: себептері мен даму перспективалары. Шығыс Африканың қорғалатын аймақтары табиғатты қорғау және туризм функцияларын біріктіру нысаны ретінде. Оңтүстік Африкадағы туризмнің жоғары диверсификациясы маңызды халықаралық туризм кірістерінің факторы ретінде.

5.3.15 Халықаралық туризмнің дамуының қазіргі кезеңдегі үдерістері

Дүниежүзілік туристік ұйымдар және олардың туризмнің дамуындағы рөлі. Дүниежүзілік туристік ұйымы ДСҰ (World Tourism Organization - WTO) қызметі ретінде.

Халықаралық туризм дамуындағы қазіргі кезеңдегі жаңа бетбұрыстар. Туристік трендтер, яғни туристік ағынның динамикалық бағасы және оған байланысты туристік нарықта туған өзгерістерді зерттеу. Қазіргі таңдағы әртүрлі өңірлер мен елдерде халықаралық туристік негізгі ағындары.

Халықаралық туристтерге қызмет көрсету саласындағы сапалық өзгерістер. Қазіргі кезеңдегі халықаралық туризм нарығындағы өзгерістер мен даму үдерісі.

6. КЕШЕНДІ ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ

6.1. «Туризм негіздері» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары:

1. Бос уақыт, оның функциясы мен адам өміріндегі орны;
2. Рекреациялық іс-әрекет туралы түсінік, оның территориялық бөлінуі – күнделікті, апталық, жылдық рекреация;
3. Рекреация анықтамасы адамның тұрақты жерінен тыс жердегі қызметі ретінде;
4. Демалыс – рекреация – туризм – экскурсия ұғымдарының ара қатынасы;
5. Рекреациялық қажеттіліктер түсінігі. Рекреациялық қажеттіліктер рекреациялық іс-әрекетінің ұйымдастырылуының негізі;

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 19-сі

6. Қоғамдық, топтық және жеке рекреациялық қажеттіліктердің өзара әрекеті. Рекреациялық қажеттіліктерді зерттеудің бағыттары мен әдістері;
7. Рекреациялық іс-әрекет психоземициялық құбылыс ретінде;
8. Рекреациялық іс-әрекет – территориялық рекреациялық жүйелердегі (ТРЖ) жүйе құрушы фактор негізі ретінде;
9. Еңбек тәртібі мен демалыс тәртібінің арақатынасы;
10. Рекреациялық іс-әрекеттегі қоғамдық функциялардың негізгі топтарының сипаттамасы;
11. Рекреациялық қызмет көрсету материалды емес өндіріс сферасының саласы ретінде;
12. Рекреациялық жүйе және территориялық рекреациялық жүйелер түсініктерінің арақатынасы: сала және мекеме;
13. Рекреациялық сала мен туризм индустриясы. Рекреациялық саланың арнайы ерекшеліктері;
14. Рекреациялық зерттеудің пәнаралық сипаты. Рекреациялық география - қоғамдық-географиялық ғылым ретінде;
15. Рекреациялық географияда қолданылатын негізгі түсініктер;
16. Рекреациялық іс-әрекеттердегі статистикалық есеп беру тәсілдері;
17. Территориялық рекреациялық жүйелер ТРЖ, оны құрайтын жүйелер байланысы рекреациялық іс-әрекетердің жүйелік талдауы және оған қызмет көрсету пәні ретінде;
18. Демалыс географиясы туралы түсінік. Рекреациялық және туризм географиясын зерттеудегі объекті мен пәндегі айырмашылықтар мен ұқсастықтар;
19. Туризм географиясында қолданылатын негізгі ұғымдар мен терминдер. «Туризм» және «турист» атау сөздерінің шығу тегі;
20. Туризм және туристер туралы қазіргі көзқарастар;
21. Саяхаттаушы тұлғалар және уақытша келушілер;
22. Демалыс және туризм дамуының алғышарттары мен ресурстары және рекреациялық потенциалы туралы түсінігі;
23. Туристік-рекреациялық ресурстардың «аттрактивтілігі»;
24. Қазіргі туризмнің жіктелуі, оның күрделілігі жалпыға бірдей көзқарастардың жоқтығы;
25. Рекреациялық, іскерлік, діни, этикалық туризм;
26. Демалыс пен туризм дамуының табиғи және әлеуметтік-экономикалық алғышарттары, туристік-рекреациялық ресурстарға көшу;
27. Табиғи, әлеуметтік-экономикалық, туристік-рекреациялық ресурстар, олардың туризм дамуындағы ролі мен маңызы;
28. Демалыс және туризм мақсаттары үшін туристік-рекреациялық ресурстарды бағалау және жарамдылығын анықтау;
29. Табиғи рекреациялық ресурстарды бағалаудың үш негізгі түрлері: медико-биологиялық, психологиялық-эстетикалық, технологиялық;
30. Тиімді ғылыми-нақтыланған туристік территорияларды аудандастырудан халық шаруашылығының саласы ретінде туризмнің территориялық ұйымдастырылуы мен әсерлі дамуының тәуелділігі;
31. Түсініктер ара қатынасы: «рекреациялық аудан», «туристік аудан», осы

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 20-сі

түсініктердің қысқаша эволюция тарихы;

32. Туризм индустриясы туралы түсінік. Туристік кәсіпорындар туристік қызметтерді өндіретін туризм индустрия құрамының бір бөлігі ретінде;

33. Туроператорлар мен турагенттер, туристік кәсіпорындар мен олардың қызметінің сипаттамасы;

34. Туристік сұраныс, материалды-тұрмыстық және мәдени-танымдық қызығушылықтарды қанағаттандыра алатын, әр-түрлі қызметтер және тұтыну заттары кешеніне тұтынушы сұранысының жаңа формасы ретінде;

35. Туристік сұраныс әсерінен қалыптасатын факторлар;

36. Туристік ұсыныс туристік құндылықтардың және көрсетілетін туристік қызметтердің жиынтығы ретінде;

37. Туристік шаруашылық туристік ұсыныстың негізгі элементінің бірі ретінде және туристердің келуі мен кетуінде ынталандыруынан құралатын және дамитын әр түрлі секторлардың кешені ретінде;

38. Экономиканың саласы ретіндегі туризмнің ерекшеліктері: бір уақытта өнімнің өндірілуі мен сатылуы, туристік өнімнің бір жерде өндіріліп, пайдалануы;

39. Туризмдегі менеджмент міндеттері;

40. Кез келген туристік мекемені басқарудағы ерекшеліктер. Туристік фирмалардың мақсаты мен стратегиясы;

41. Құрылым туристік ұйымның маңызды элементі ретінде, ұйымдастыру құрылымдарының түрі. Инновациялық құрылым туралы түсінік;

42. Туризм маркетингі бұл туристік мекеменің іс-әрекетінің жүйелі түрде өзгеруі және координациясы;

43. Туристік өнімнің ерекшеліктері мен анықталатын туристік маркетингтің ерекшелігі, туристік қызметті тұтынушы және оны өндірушінің арнайы ерекшеліктері;

44. Туристік маркетингтің стратегиялық мәні;

45. Халықаралық туризмнің арнайы ерекшеліктері, ішкі туризмнен айырмашылығы;

46. Шетелдік туризмнің елдердің экономикалық дамуына әсері;

47. Халықаралық туризмнің негізгі факторлары мен шарттары;

48. Халықаралық туризмнің қазіргі жағдайы мен дамуындағы негізгі үрдістерді статистикалық деректер негізінде талдап, дәлелді қорытындылар жасаңыз;

49. Халықаралық туризм дамуының қазіргі тенденциялары және әлемдік туристік ағымдардың географиясы;

50. Халықаралық туристік ұйымдар және туризм дамуындағы олардың ролі.

6.2. «Туризм менеджменті» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары:

1. Туризм басқару объектісі ретінде: туризмнің негізгі түсініктері мен басқару категориялары.

2. Туризм менеджментін дамытудың негізгі кезеңдері.

3. Ғылыми басқару мектептері.

4. Туризмді басқару жүйесі.

5. Экономика мен туризмнің өзара әрекеті.

6. Туризмнің басқару объектісі ретіндегі ерекшеліктері.

7. Туристік сұраныстың ерекшелігі.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 21-сі

8. Туристік аймақ ұғымының мазмұны, құрылымдық элементтері және оның туризм индустриясындағы рөлі.
9. Туристік ұйымдар: құрылымы.
10. Туристік кәсіпорындар: бастапқы және қайталама қызметтер.
11. Туристік делдалдардың қызметі, олардың туристік нарықтағы орны және түрөнімді қалыптастыру мен өткізудегі маңызы.
12. Туристік ұйымдардың функциялары.
13. Менеджмент принциптері: басқарудың жалпы және жеке принциптері.
14. Туризмді басқару құрылымы: түсінігі, элементтері, деңгейлері.
15. Туристік ұйымдағы көлденең және тік еңбек бөлінісі.
16. Ресми және бейресми ұйымдар.
17. Менеджмент функцияларының мәні мен байланысы.
18. Жоспарлау функциясының мәні.
19. Жоспарлау принциптері. Жоспарлау процесі. Жоспарлардың формалары мен түрлері.
20. Менеджменттегі ұйымдастырушылық функцияның мәні, негізгі қағидалары және ұйым қызметін тиімді үйлестірудегі рөлі.
21. Мотивация басқару функциясы ретінде: түрлері мен теориялары.
22. Бақылау функциясы: кезеңдері мен түрлері.
23. Менеджерге қойылатын талаптар: билік, ықпал, менеджердің беделі.
24. Басқару стилі. Демократиялық басқару стилі.
25. Авторитарлық басқару стилі.
26. Либералды басқару стилі.
27. Басқару шешімдерінің мазмұны мен түрлері.
28. Басқару шешімдерін қабылдау процесі.
29. Шешім қабылдау әдістері.
30. Басқару әдістерінің түсінігі және оларды жіктеу.
31. Басқарудың ұйымдастырушылық және әкімшілік әдістері.
32. Басқарудың экономикалық әдістері.
33. Басқарудың әлеуметтік-психологиялық әдістері.
34. Өзін-өзі басқару ұғымы, оның басқару жүйесіндегі орны және жеке тұлғаның кәсіби тиімділігін арттырудағы маңызы.
35. Іскерлік кездесулер: міндеттері, жіктелуі.
36. Іскерлік кеңестерді ұйымдастыру және өткізу технологиясы.
37. Іскерлік келіссөздер: дайындық, мінез-құлық ережелері.
38. Келіссөздер кезінде жиі кездесетін қателіктер.
39. Жанжалдың табиғаты, моделі және себептері.
40. Қақтығыстардың түрлері.
41. Қақтығыстарды шешудің әдістері мен стратегиялары.
42. Қақтығыстарды басқарудағы әдеттегі қателіктер.
43. Стресстің мәні: түрлері, себептері.
44. Стресстің даму кезеңдері мен белгілері.
45. Іскерлік қарым-қатынастың мәні, оның формалары.
46. Туристік қызметтегі қарым-қатынас өнері: қарым-қатынасты ұйымдастыру.
47. Персоналды басқару жүйесінің мазмұны, негізгі әдістері мен функциялары.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 22-сі

және ұйым тиімділігін арттырудағы рөлі

48. Қызметкерлерді бағалау әдістері.
49. Қызметкерлердің қозғалысы және кәсіби дамуы.
50. Туризм менеджментінің әлеуметтік тиімділігі.

6.3 «Халықаралық туризм географиясы» пәні бойынша кешенді емтихан

сұрақтары:

1. Халықаралық туризм географиясын зерттеудің мақсаттары, міндеттері және әдістері.
2. Халықаралық туризмнің табиғи ресурстарын рекреациялық бағалау әдістері.
3. Халықаралық туризмнің негізгі ұғымдары мен терминологиясы.
4. Әлемдік әлеуметтік-экономикалық жүйедегі туризмнің рөлі.
5. Халықаралық саяхаттардың негізгі ережелері және туризм формальдылықтарының түрлері.
6. Туризм импорты мен экспорты, туризм нарығының сипаты мен мазмұны.
7. Халықаралық туризмнің дамуындағы тұрақты және динамикалық факторлар.
8. Әлемдік туризм кеңістігінің қалыптасу ерекшеліктері.
9. Халықаралық туризмді дамытудың негізгі бағыттары.
10. Әлемдік әлеуметтік-экономикалық саладағы туризмнің орны.
11. Солтүстік Америка мезорегионы туризмді дамыту орталығы ретінде.
12. Туризм импорты мен экспорты ұғымдарының сипаты мен мазмұны және туризм нарығы.
13. Еуропаның туристік аймақтарға бөлінуі.
14. Халықаралық туризм нарығындағы жетекші елдер.
15. Әлемдік туристік кеңістіктің қалыптасуының ерекшеліктері.
16. Оңтүстік Еуропа - туризмнің қарқынды дамып келе жатқан аймағы.
17. Туристік ағындардың түрлері және олардың қозғалыс заңдылықтары.
18. Еуропалық туристік макроөңірдің құрамын анықтаңыз және оны сипаттаңыз.
19. Солтүстік Американың туристік мезорегиондарын және олардың туристік орталықтарын анықтаңыз.
20. Азия-Тынық мұхиты аймағының туристік мезорегиондары мен орталықтары.
21. Оңтүстік-Батыс Азияның туристік орталықтары мен демалыс аймақтары.
22. Оңтүстік Азия елдерінің туристік мезорегиондарын анықтаңыз және оларды сипаттаңыз.
23. Қытайдағы халықаралық туризмнің белсенді даму процестерін талдаңыз.
24. Американың негізгі табиғи рекреациялық ресурстарын сипаттаңыз.
25. Аймақтардағы халықаралық туризмнің дамуына әсер ететін факторлар (оң және теріс).
26. Халықаралық туризмнің қазіргі жағдайы мен даму перспективалары.
27. Халықаралық туризмнің дамуына әсер ететін факторлар мен жағдайлар.
28. Іскерлік және көрмелік туризм географиясы: ол қай елдерде ең дамыған?
29. Діни және танымдық туризмнің географиясы.
30. Туризм шығындары мен кірістерін есептеу әдістері.
31. Еуропаның танымдық және сауықтыру туризміне маманданған аймақтарын атаңыз.
32. Әлемнің ең ірі аймақтарындағы халықаралық туризмнің даму динамикасындағы

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 23-сі

оң үрдістер.

33. Халықаралық туризмнің дамуындағы соңғы үрдістер мен бағыттар.
34. Халықаралық туристерге қызмет көрсету секторындағы сапалық өзгерістер.
35. Әлемдік туризм нарығындағы қазіргі өзгерістер мен процестер.
36. Тауы Шығыстағы саяси тұрақсыздық және оның халықаралық туризм алмасуының төмендеуіне әсері.
37. Туризмді дамытудың негізгі көрсеткіштері бойынша Оңтүстік-Батыс Азияның жетекші елдері.
38. Америка Құрама Штаттарының негізгі туристік орталықтарын анықтаңыз және сипаттаңыз.
39. Канададағы туристік орталықтардың даму ерекшеліктері.
40. Мексиканың туристік ресурстары мен орналасқан жерін анықтаңыз.
41. Бразилия мен Аргентинаның туристік орталықтарын салыстырыңыз.
42. Азия-Тынық мұхиты аймағындағы халықаралық туризмнің дамуына әсер ететін факторлар (оң және теріс).
43. Оңтүстік Африканың халықаралық туризмнен түсетін айтарлықтай кірістің факторы ретіндегі рөлі.
44. Оңтүстік Азияның діни орталықтары және олардың туризмді дамытудағы маңызы.
45. Үндістанның тарихи және табиғи рекреациялық ресурстары.
46. Шығыс Еуропа елдеріндегі халықаралық туризмнің дамуындағы географиялық үрдістер.
47. Шри-Ланканың туристік ресурстары және әлеуеті.
48. Оңтүстік-Батыс Азиядағы діни туризмді дамытудың негіздері.
49. Шығыс Азия елдерінің рекреациялық және географиялық жағдайлары, туризмді дамытудың алғышарттары және негізгі туристік орталықтар.
50. Солтүстік-шығыс Азия халықаралық туризмді дамыту орталығы ретінде.

7. ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР

Негізгі әдебиеттер:

1. Ешенкулова Г.И. Основы туризмологии: учебник.- Астана: ЕНУ имени Л.Н.Гумилева, 2017.- 385 с.
2. Баяндинова А.М, Подсухина О.В. Основы туризмологии: учебное пособие.- Алматы: Эверо, 2022.- 216 с.
3. Уч. 2019 - 236 с.(П) / Л.В.Баумгартен - М.:Вуз.уч.,НИЦ ИНФРА-М.
4. Менеджмент в туристских организациях: Уч.пос. 2019.-193 с..-(ВО)(П)/ П.В.Большаник-М.:НИЦ ИНФРА-М,
4. Менеджмент негіздері. Оқулық. Б.Жакенова., Л.Мақсатова. 2018. 248 б
- 5.Менеджмент в сервисе и туризме: Уч.пос. 2021 - 284 с.(ВО)(П) / В.М.Пищулов - 3 изд. - М.:НИЦ ИНФРА-М,
6. Менеджмент туризма: Учебник, 2021.- 282с. / - Мотышина М.С., Большаков А.С., Михайлов В.И.: Издательство Юрайт. Менеджмент в сервисе и туризме: Уч.пос. 2021.-366с(О) / Н.А.Зайцева, - 3 изд.-М.:НИЦ ИНФРА-М,
7. Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. Учебник. 2019.- 282с. / - Мотышина М.С. : Издательство Юрайт.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 30.10.2025 ж.	Басылым № 2	24 беттің 24-сі

8. Менеджмент гостеприимства: Уч.пос. 2021.-512 с..-(СПО)(П)/ Е.Н.Кнышова-М.:ИД ФОРУМ, НИЦ ИНФРА-М,
9. Менеджмент в социально-культурной сфере. Учебник и практикум. 2021.- 370 с./ С.Г. Коленько.- Москва: Юрайт
10. Практикум по менеджменту туризма. Учебное пособие. 2021.- 168 с. / Зайцева Н.А.- 2-е изд., испр.- Москва: Инфра-М,
11. Менеджмент. Теория и практика Казахстана. Тулембаева А.Н. Учебное пособие. 2015.- 572 с./.- Алматы: Алматы Менеджмент Университет,
- 12.Имангулова Т.В., Жаксыбекова Д.К. «Туризмология негіздері». Оқу құрал. – Алматы: ҚазСТА, 2016. – 124 б.
13. Үстенова Ж., Жүнісбекова Б.Б. Халықаралық туризм оқу құралы / Алматы: Экономика, 2013.- 200 б. – 1 экз.
14. В.Л. Погодина, И.Г. Филиппова География туризма [Текст]: учебник /- Москва: ИНФРА - М, 2021.- 256 с. – 5 экз.
15. Халықаралық туризм географиясы : Оқу құралы. / С.Р. Ердаулетов, Ж.Н.Алиева, А.Р. Жұмаділов, 2017.

Қосымша әдебиеттер:

1. Имангулова Т.В, Жаксыбекова Д.К. Туризмология негіздері: оқу құралы.- Алматы: ҚазСТА, 2016.- 124 б.
2. Доскараев Б.М, Иргебаев М.И, Алтынбек Е.Т. Туризмнің жалпы негіздері: оқу құралы.- Алматы: Лантар Трейд, 2021.- 110 б.
3. Акентьева С.И, Игнатева В.В, Петрова Г.В. Организация туристской индустрии: учебник.- 4-е изд.- Москва: М.:Издательский центр "Академия", 2021.- 320 с.
4. Анарбаев А.К. Туризм: оқу құралы.- Түркістан: Тұран, 2017.- 114 б.
5. Баранова А.Ю. Теория развития экономических интересов объектов туризмологии: монография.- Москва: Инфра-М, 2017.- 150 с.
6. Грошев И.В. Туризм для лиц пожилого возраста: монография.- Москва: Инфра-М, 2020.- 303 с.
7. Халықаралық туризм географиясы : Оқу құралы. Аяпбекова, А.Е., Демеуов, А.Б. 2019. <http://rmebrk.kz/book/1179888>
8. География международного туризма. Часть 1. Туристическое страноведение : Учебное пособие для студентов вузов / Д. А. Бессараб, Л. В. Штефан. , 2013. — <https://www.iprbookshop.ru/28063.html>
9. Туризм географиясы: Оқу құралы. / С. Ердаулетов, Ж. Алиева, А. Жұмаділов. 2012. <http://rmebrk.kz/book/1037308>
10. Country studies. Russia - UK (19 - 21st centuries) : Учебно-методическое пособие по страноведению / составители Е. А. Шабашева. , 2012. <https://www.iprbookshop.ru/23759.html>
11. Халықаралық туризм географиясы. / Т.Х. Рақымжанова, А. Төлеуұлы, Ш.Б. Джумабаева . Оқу әдістемелік кешен. 2012. <http://rmebrk.kz/book/1144080>